

Afprøv dit jysk!

Fra de tidligere årgange af Ord & Sag har vi hentet ord og citater frem. Kan du huske, hvad der stod?

1. Hvad bruges ordet *andenæb* også om? (a) en neglerod, (b) en tørvespade, (c) en tøjklemme?
2. Hvor bruger man navnet *Ma Piester* (= Maren Pedersdatter) om en fugl? (a) i Vendsyssel, (b) på Samsø, (c) på Fanø?
3. Hvilken forfatter har skrevet dette: *Hywl i Grob og Hamler i Gras det er en lied Kongkyren* (= hjul i grøft og Hamler i stykker, det er en slem kongekørsel)? (a) Jeppe Aakjær, (b) J.P. Jacobsen, (c) Jakob Knudsen?
4. "Fy!", sagt til børn, hedder i halvdelen af Jylland *ba-ba(p)!*, i den anden halvdel *ham-ham!* (el. lign.). Udtrykkene kan blandes til *bam-bam!* i et lillebitte midterområde. Hvor? (a) Odder-egnen, (b) Lemvig-egnen, (c) Viborg-egnen?
5. Hvad er en *vreden dreng*? (a) en uartig knægt, (b) et bundet neg, (c) en klejne?
6. I en del af Vestjylland har ordet *sne* udtalen *snø*, men hvor udtales det *snøj*? (a) på Djursland, (b) i en del af Himmerland, (c) i en del af Sønderjylland?
7. Hvad er en *kattesvat*? (a) en slat mælk, (b) en kattlelem, (c) en kattelort?
8. Hvad betegner ordene *skyegrød*, *skywgrød*? (a) luftig grød, (b) fast grød, som næsten kan skæres i skiver, (c) høstgilde?
9. En lidt for pertentlig person kaldes *pimmerinimsk*. Hvor? (a) Thy, (b) Herning-egnen, (c) Samsø?
10. Hvad er en *skronnehors*? (a) en brunstig hoppe, (b) en art vadefugl, (c) en gyngest

Svar (med henvisning til, hvor man kan læse mere om ordene):

1. (a) O&S 2013.36. – 2. (a) O&S 1994.30. – 3. (b) O&S 1985.39. – 4. (a) O&S 2008.25. – 5. (c) O&S 1989.38. – 6. (b) O&S 1987.21. – 7. (c) O&S 2001.43. – 8. (c) O&S 1983.32 – 9. (b) O&S 1986.43. – 10. (b) O&S 2004.20+23.